

Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVAR, 1950 június 18. vasárnap.

A R A 4 L E J VII. ÉVFOLYAM, 148. SZÁM

Alaposabb versenyszervezést a második negyedévi terv teljesítéséért

A munkaversenyek májusi szakaszának kiértékelése után pillanatra sem lankadt a versenyek lendülete. Az ipari munkások továbbra is megállás nélkül folytatják harcukat a második negyedévi terv teljesítéséért és túlhaladásáért. A verseny egyre szélesebb körben állandósul. A dolgozók mindinkább meggyőződnek arról, hogy a szocialista építés állandó és fokozódó küzdelmet kíván, különösképpen az ipari termelés frontján.

Az üzemekben, gyárakban és a bányák mélyén megállás nélkül folynak a versenyek. Az ipari munkások jobb eredmények megvalósításával bizonyítják harcos békeakarataikat. A zsilvölgyi bányászok a békefelhívás aláírásakor újabb megvalósításokra tettek ígéretet. A fokozódó békehare jegyében még jobban szervezték meg a munkaversenyeket. A kolozsvári „Armatura” üzemben nap után szélesítik a versenyszervezést. Az új munkásokat, ahogy az akkordmunkát megkezdik, azonnal beszervezik a szocialista versenybe. A „Flacăra” konfekció-üzemben valamennyi termelőmunkás részt vesz a versenyben. A „Herbák János” művek osztályain és üzemében napról-napra növekszik a versenyhez kapcsolódók száma.

A versenyek mostani szakaszában újabb szempontok kerültek az élvonalba. Az a versenyfelhívás, amelyet a minőség javításáért a fővárosi üzemek dolgozói április utolsó napjaiban az ország valamennyi ipari munkásához intéztek, óriási visszhangra talált és az utóbbi hetekben bontakozott ki teljes mértékben. Országszerte minőségi brigádokat alakítottak, minden gyárban és üzemben munkafelajánlások hangzóttak el a minőség javításáért. A kolozsvári üzemek közül a minőségért folytatott harcban élen járnak a „Herbák János” művek, a „Victoria” kötőde és a „Breiner Béla” textilgyár dolgozói, de a többi gyárakban is eredményesen zajlanak a versenyek. Az aradi „Vörös Lobogó” gyár géosztályának munkásai vállalták, hogy egy hónapon át selejt nélkül dolgoznak. E nagyszerű példa nemcsak a gyárban, hanem a többi aradi üzem munkásainak körében is követésre talált.

Az utóbbi hetekben országos jellegű mozgalom indult a takarékoság fokozásáért. E pillanathoz a takarékoságot való küzdelem a szocialista versenyek egyik legfontosabb célkitűzése. Számos üzemben már megszervezték a takarékosági versenyt is. A temesvári „Ambalajul Metalic” fémpipari üzem takarékosági versenyre szólította a temesmegyei üzemeket és gyárakat. Az „Ambalajul Metalic” munkásai vállalták ezekkel szembe, hogy az év végéig 5 millió 295 000 lej takarítanak meg. A versenyek megszervezősége megalakították az első takarékosági brigádokat is. Kolozsváron nemrég szervezték meg a „Herbák János” művek és a „Helios” kötőde dolgozói a takarékosági brigádokat.

A termelés mennyiségi és minőségi fokozása érdekében a kolozsvári „Unirea” gyárban új

alapokra fektetik a versenyszervezést. A versenyszervezést kidolgozása és megvitatása után egy üzemrészben, a gépműhelyben indították meg a versenyt. A próbaverseny egy hónapot tart. Ezután kiértékelik az eredményeket és hiányosságokat, majd ennek alapján szervezik át a többi osztályon is a versenyt. A verseny átszervezése minden bizonnyal hozzájárul az eredmények növeléséhez.

A versenyeknek nagy lendületet adott a békefelhívás aláírásakor az ország nagyszámú dolgozóinak ajkáról elhangzott munkavállalás. Ezek a munkafelajánlások újabb eredmények megvalósítását ígérték. Gábor János kolozsvári mozdonyvezető példája nyomán Popa Constantin mozdonyvezető csoportja vállalta, hogy két kazánmossás között 35.000 kilométert tesz meg javítás nélkül. A RATA gépkocsivezetői közül számosan vállalkoztak a 100.000 kilométeres ut megátételére általános javítás nélkül. A zsilvölgyi bányászok, a petróleummunkások, az IPEIL dolgozói és az ország valamennyi üzemében a dolgozók az eddigi megvalósításoknál nagyobb eredmények elérésére tették ígéretet.

A békefelhívás aláírásakor elhangzott munkavállalásokat nagyszámú eredmények követték. Bartha József lupényi ébányász csoportja június 13-án déli 12 órakor befejezte az évi előirányzatot. A váltásig pedig 5,6 tonna szenet termelt 1951-re. A kolozsvári „Mezajul” dolgozói közül számosan augusztusra és szeptemberre termelnek. Az aninószai bányászok is augusztusra fejtik a szenet. Popa Constantin mozdonyvezető túlhaladta munkavállalását és két mosás között 40.404 kilométert tett meg mozdonyával. Számos ilyen és ehhez hasonló eredmény született és születik nap, mint nap.

Az eddig elért eredmények mellett azonban hiányosságok is adódnak, elsősorban a versenyszervezésben, a dolgozók munkájában és magatartásában. A „Mezajul” I. üzemben egyesek nem fordítanak kellő gondot az egyéni grafikonok vezetésére s ez káros hatást vált ki a verseny menetében. Az „Unirea” gyárban a részben helytelenül megállapított normák következében hanyagult a versenyszervezés a gépműhely dolgozóinak körében. Az „Armatura” munkásai közül egyesek még nem alakították ki magukban az egészséges versenyszellemet. A „Victoria” kötődeben nagyobb súlyt kell fektetniük a dolgozóknak egymás munkájának ellenőrzésére. Ezek a hiányosságok gátlói a termelés növelésének, a szocialista építőkörnek. Akadályozzák a békehareget is. A hibákat részben már felszámolták. De ez nem elég. Teljes mértékben ki kell küszöbölniük, hogy elősegítsék a második negyedévi terv teljesítését és túlhaladását.

A pártszervezetek irányításával a szakszervezeteknek oda kell hatniuk, hogy a versenyek lendülete pillanatra se lankadjon. Fokozniuk kell felvilágosító, mozgósító és szervező tevékenységüket, hogy minél több munkás kapcsolódjon be a béke megvédéséért folyó küzdelembe.

Véget ért a RDNSz második országos kongresszusa

BUKAREST. — A RDNSz II. országos kongresszusának június 15-i, csütörtöki ülésén a külföldi kiküldöttek üdvözölték a kongresszust, majd megkezdték Constanta Craciun elvtársnőnek az asszonyok békeharcairól, a jóléteért és a szocializmusért folytatott küzdelméről szóló jelentésének vitáját. A vita során számos kiküldött szólt fel és hazánk dolgozó asszonyainak nevében kötelezettséget vállaltak a békéért folytatott harc fokozására és a terménybegyűjtési csata győzelmének biztosítására.

A kongresszus szerda délutáni ülésén — mint már megírtuk — Constanta Craciun, a RDNSz elnöke jelentést tett arról, hogy országunk asszonyai miképpen harcolnak a békéért, a jóléteért és a szocializmusért.

Craciun elvtársnő jelentésében a RDNSz feladatairól szólva hangsúlyozta, hogy a RDNSz szervezetenek a nők sajátos kérdéseivel kell foglalkozniuk. A RDNSz asszonyai minden munkából kivesszük részüket. A tavaly több mint 56 millió önkéntes munkaórával járultak hozzá a betegdolgók, a szülőgondnokok, a tejközpontok jobb működéséhez, a legelők megtisztításához, továbbá az iskolák, a szövetkezetek, a kulturothonok vezetéséhez, valamint az utak javításához.

— A RDNSz feladata mindezekkel együtt az, — mondotta az előadó, — hogy a kollektív gazdaságokban teljesen felszámolja az irástudatlanságot és arra

Az állami gazdaságoknak nagyjelentőségű feladatuk, hogy a jó gazdálkodás példájaként álljanak a dolgozó földművesek előtt.

mozgósítsa az embereket, hogy rendszeresen látogassák a mezőgazdasági esti tanfolyamokat. Az asszonyok mezőgazdasági és politikai ismereteik gyarapításával a kollektív gazdaságokban még hasznosabb munkát végezhetnek. Ugyancsak a RDNSz feladata az, hogy azoknak az intézményeknek megszervezésében, segédkezésében, amelyek csökkertik az asszonyok háztartásbeli gondjait és lehetővé teszik azt, hogy fokozottabban kivesszék részüket a kollektív gazdaságok munkájából. Ugyanígy kell gondoskodnia az állami gazdaságok, valamint mezőgazdasági gép- és traktorállomások dolgozó asszonyairól is. Támogatni kell az asszonyokat, hogy szakképzettségre tehessenek szert és egyúttal minél nagyobb számban be kell vonni őket a szocialista versenyekbe.

A RDNSz feladata, hogy minél több dolgozó földművesasszonyt rábírjanak a szövetkezetbe való beiratkozásra és arra, hogy elelős állás betöltésére köpessé váljanak. Ma a szövetkezetek 4.700.000 tagja közül 30 százalék nő. Az asszonyok feladata mindent latba vetni, hogy a szövetkezetek minél jobban működjenek. A RDNSz feladata, hogy a dolgozó földművesasszonyokat megtanítsa a kulák igazt arculatának felismerésére. Fel kell világosítani a dolgozó földművesasszonyokat arról, hogy minden rémhir, a kulákok minden beestelen cselekedete közvetlenül őket érinti.

Fokozni kell a dolgozó földművesasszonyok éberségét, hogy megakadályozzák a kulákokat beestelen terveik végrehajtásában, hogy felkutassák a rémhir forrását és a falu színe előtt bátran leleplezzék a kulákokat.

Constanta Craciun elvtársnő jelentésében hangsúlyozta a politikai és ideológiai színvonal emelésének fontosságát és azt, hogy hazánk asszonyai egységesen és szervezeten vegyenek részt a békéért folytatott hatalmas küzdelemben.

A RDNSz második országos kongresszusa június 16-án, pénteken délelőtt tartotta záróülését. A záróülésen megjelentek a RMP Központi Vezetőségének tagjai, élén Gheorghiu Gheorghiu-Dej elvtárral, a kormány tagjai, a tömegszervezetek képviselői, kulturális életünk kimagasló személyiségei.

A záróülésen a kongresszus elfogadta a határozatot, amely a békéért való fokozott harcba hívja fel hazánk dolgozó asszonyait és leányait.

A kongresszus lelkes tapssal és viharos éljenzéssel fogadta a Sztálin elvtársnak küldött táviratot. Táviratot küldött a kongresszus a Demokrata Nők Világszövetségének, a Demokrata Nők Nemzetközi Szövetségének és a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének.

Constanta Craciun elvtársnő zárószóival a RDNSz II. országos kongresszusa befejezte munkálatait.

Készülünk az aratásra

Gyors ütemben haladnak az előkészületek

Szatmár megyében

SZATMÁR. — (Tudósítónk telefonjelentése.) Szatmár megyében a második kapálás során június 15-ig a következő eredményeket érték el a dolgozó földművesek: tengeri 59,2, napraforgó 83,8, burgonya 88,9, tők 91,7, dohány 39,8, takarmányrépa 91,6, más kerti növények 90,6, szójabab 82,6, mák, paprika, paradicsom, fokhagyma, orvosi és magnóvénység 100 százalék. Összesített eredmény 71,4 százalék. A megyei munkaversenyben az erdőszádai járás

99, a nagybányai 96,5, a szatmári 82,4, az erdődi 78,4, a szinérváraljai 74,1, a szamosi 72,5, a halmi 65,8, a kápolnokmónostori 61,5, a somkúti 54,1, az avasi járás 24,9 százalékot ért el.

A cséplőgépek és hajtógépek javítási munkája befejezés előtt áll. A gépek közül 35 a gépállomások, 22 az állami gazdaságok és 280 magánosok kezében van. A tervben 238 gép megjavítása szerepel, amelyből 194

javítását már befejezték. A javítás alatt lévő többi gép gyors ütemben készül.

A megyei szövetkezeti központ eddig 10 ezer kaszát juttatott a dolgozókhöz és még 7 ezer kasza utban van Szatmárra. Ha megérkezik, a központ hét tehergépkocsija azonnal a falvakba szállítja. 450 szűrűt létesítenek a megyében. Most dolgozzák ki az aratás után azonnal eszközrendő tartóhántás tervezetét is.

Torda megyében az állami és kollektív gazdaságok bevégezték a második kapálást

TORDA. — (Tudósítónktól.) A tordamegyei dolgozó földművesek lendületes munkát végeznek az állami terv rájukeső részének teljesítéséért. Ezekben a munkálatokban az állami és a kollektív gazdaságok dolgozói haladnak az élen. Június 7-ig a második kapálást befejezték, s most a burgonya töltőgetését végzik.

Az állami és kollektív gazdaságok dolgozóinak példáját követve, a magángazdálkodást

folytató szegény- és középparasztok is jó munkát végeznek. Legtöbb járásban a második kapálás befejezéséhez közeledik, s ezzel egyidejűleg a mezőgazdasági gépek, szerszámok javítását is végzik. Megyénkben június 15-ig 992 hektár napraforgót, 7782 kukoricát, 177 puszult, 635 cukorrépat, 462 takarmányrépát és 1748 hektár burgonyát kapáltak meg másodsor. A növénygondozási munkálatokat versenyben teljesítik. A versenyben a ludasi járás

dolgozó földművesei haladnak az élen.

A gépjavítási munkálatokat az állami és kollektív gazdaságokban már befejezték. A ludasi járásban 45 cséplőgépet, 2 aratógépet, 2 benzinmotort és 47 traktort javítottak meg. A gyéresi járásban 42 cséplőgépet, egy aratógépet, 34 traktort és 4 benzinmotort. A tordai járásban 26 cséplőgépet, 7 benzinmotort és 22 traktort üzemképes állapotba helyeztek.

A Szovjetunió költségvetése a dolgozók jóléte iránti sztfalini gondoskodást és a béke meg erősítését tükrözi

MOSZKVA. — (Agerpres.) Junius 13-án, kedden, a Kreml-palota nagyertermében folytatta munkáját a Szovjetunió Legfelső Tanácsának első ülészakaja. A küldöttek és a vendégek viharos, hosszantartó ünnepléssel köszöntötték a kormánypályában megjelenő J. V. Sztálint, a szovjet nép vezetőjét és legközelebbi harcosát, Molotovot, Malenkovot, Beriját, Vorosilovot, Kaganovicsot, Andrejevot, Mikojánt, Hruscsovot, Bulganyint, Koszigin, Svernyiket, Szuszlovot, Ponomarenkot és Skirjatovot. Ugyancsak helyet foglaltak a páholyokban a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnökségének tagjai és a miniszterek. Jelen voltak az ülésen a diplomáciai testület vezető tagjai, szovjet és külföldi lap-tudósítók.

A napirend szerint a Szovjetunió 1950. évi költségvetésének előterjesztésére és az 1948—1949. évi költségvetés teljesítéséről szóló beszámolóra került sor. Az elnök megadta a szót Arsenyij Zverjevnek, a Szovjetunió pénzügyminiszterének.

— A Szovjetunió 1950. évi költségvetése — mondotta a pénzügyminiszter — amelyet a kormány a Legfelső Tanács elé terjeszt jóváhagyás végett, a szovjet népek a háboru utáni sztfalini öt éves terv teljesítése terén aratott kimagasló sikereit tükrözi. Sztálin elvtárs kitűzte a háboru utáni öt éves terv alapvető feladatait: az ország pusztulást szenvedett vidékeinek helyreállítását, az iparnak és a mezőgazdaságnak a háboru előtti színvonalon történő újjáépítését, majd e színvonalon túllépését többé vagy kevésbé jelentős mértékben. Ezek a feladatok sikeresen megoldódtak.

A szovjet népgazdaság egészbenve jelentékenyen tulszárnyalta a háboru előtti 1940. évi színvonalát és hatalmas fellendülésben van. Az anyagi jóléttel együtt nő a szovjet nép kulturális színvonala is, a városokban és falvakban nagy lakásépítési program valósul meg.

Az öt éves terv négy esztendeje alatt több mint 72 millió négyzetméter lakóterületet állítottak helyre, vagy építettek újonnan. Ugyanczen idő alatt a falvakban 2 millió 300.000 lakóház épült.

A Szovjetunió 1950. évi állami költségvetése 432 milliárd rubel bevételi előirányzattal és 427,9 milliárd rubel kiadási előirányzattal fekszik a Legfelső Tanács előtt. A bevételek tehát 4 milliárd 100 millióval haladják meg a kiadásokat. A szocialista állam költségvetésének fő része a népgazdaság fejlesztését, a kultura további emelését és a nép anyagi életszínvonalának javítását szolgálja. A kiadási oldalnak több mint egyharmada, 164,4 milliárd rubel jut a népgazdaságnak. Társadalmi és kulturális célokra 120,7 milliárd rubelt irányoztak elő. A népgazdaságot és kulturát szolgáló előirányzatok összege a Szovjetunió állami költségvetése összes kiadásainak kétharmadát alkotja. A népgazdaság és a társadalmi-kulturális intézkedések finanszírozására jutó kiadások 1950-ben több mint másfelzsere' sít teszik az 1946. évi — a háboru utáni öt éves terv első éve — megfelelő kiadásainak.

A Szovjetunióban az állam anyagi eszközeinek fő részét a bővített szocialista újratermelés

céljaira, valamint a nép kulturális és életszínvonalának emelésére fordítják. A szovjet állam ugyanakkor a szocialista haza védelmi képességének tovább szilárdítása céljából megfelelő eszközöket juttat a szovjet emberek békés munkája fellett örökös szovjet fegyveres erők céljaira. A hadügyminisztériumnak és haditengerészeti minisztériumnak jutó előirányzatok összege a Szovjetunió 1950. évi állami költségvetésében 79 millió 400.000 rubel.

1950-ben az ország védelmére fordított előirányzatok a költségvetés összkidásainak 18,5 százalékát alkotják a háboru megelőző 1940-es esztendő 32,6 százalékával és a háboru utáni öt éves terv első esztendejének 23,9 százalékával szemben. Ezek a szám adatok ismételtlen mutatják, hogy a Szovjetunió következetes békepolitikát folytat, amelyet az egész haladó emberiség támogat.

— A szovjet nép az 1950-es esztendőt a kommunista társadalom építésében aratott új diadallokkal teszi emlékeztessé. Biztosan vezet bennünket a cél felé Sztálin elvtárs, a lángeszű tanító és vezető, a kommunizmus nagy építője — fejezte be szavait a pénzügyminiszter.

Megnyílt Budapesten a magyar dolgozó ifjuság egységes szervezetének alakuló kongresszusa

BUDAPEST. — (Agerpres.) Junius 16-án, pénteken megkezdődött Budapesten a magyar dolgozó ifjuság egységes szervezetének alakuló kongresszusa.

A kongresszus két napig tart és napirendje a következő:

1. Az Ifjunktás Szövetség megalakítása és ennek feladatai a békéért és szocializmusért fo-

lyó harcban. Előadó: Szöcs Lajos, a Magyar Ifjusági Népi Szövetség elnöke.

2. Az Ifjunktás Szövetség Központi Bizottságának megválasztása.

A kongresszus az ifjusági nagygyűléssel ér véget, melyet junius 18-án, vasárnap este rendeznek meg a Kossuth-téren.

A Szovjetunió és Finnország egyezményt kötöttek gazdasági kapcsolataik megszilárdítására

MOSZKVA. — (Agerpres.) A napokban Moszkvában tárgyalások folytak a Szovjetunió és Finnország képviselői között a két ország gazdasági kapcsolatainak kiterjesztése és megszilárdítása érdekében. A két ország közötti tárgyalások a junius 13-án aláírt egyezményhez vezettek, amely szabályozza a

Szovjetunió és Finnország között az 1951—1955 évek árucse-reformalmát. Ezenkívül aláírtak egy egyezményt az 1950. évi árucse-reformalm szabályozásával kapcsolatban.

A finn-szovjet kereskedelmi egyezmény megkötését megelőző tárgyalások a legbarátságos és az egyenlőség jegyében folytak le.

Miért dobták le a burgonyabogarakat a Német Demokratikus Köztársaság területére az amerikaiak

BERLIN. — (Agerpres.) A berlini rádió hirmagyarzója leleplezte az amerikai repülőgépek büzös támadásának hátterét, melyek május 26-ka és 25-ike között a Német Demokratikus Köztársaság déli és délnyugati részére nagymennyiségű burgonyabogarat dobtak le.

Haas Karl, a német rádió hirmagyarzója hangsúlyozta, hogy az első napokban rejtély volt, miért dobták le a kártevő bogarakat közvetlenül az övezet-határ közelébe és miért nem a Német Demokratikus Köztársaság területének közepére.

Az amerikai milliomosok és az amerikai hadügyminisztérium hadgyakorlatáról és nagy üzletéről van itt szó. A hirmagyarzó ezzel kapcsolatban emlékeztet, hogy az „I. G. Farbenindustrie“ laboratóriumaiban elkészítették az „E-838“ titkos elnevezést viselő mérget, amelyvel ki lehet irtani a Kolorado bogarakat. Ez a mérge most a Geary Chemical Corporation és a pittsburgi Coke and Chemical Company — a két legnagyobb amerikai vegyészeti konzern — tulajdona.

A jelen esetben az amerikai tőkésék, köztük Johnson, az USA hadügyminisztere, aki egyben az „I. G. Farbenindustrie“ egyik fő részvényese, támadójellegű manőverbe kezdtek, mert ezzel egy nagy üzlet lehetőségét vélték előrelátni.

— A Wall Street nagy spekulánsai azonban nemcsak termésünk megkárosítására törek-szenek, — mondotta a hirmagyarzó — és nemcsak üzletet akarnak kötni az „E-838“ méreggel, hanem azért dobták le a burgonyabogarakat, mert bakteriumháborúval és annak előkészítésével akartak kísérletezni.

BRÜSSZEL. — (Agerpres.) A „Le Drapeau Rouge“ című lap közli az „Associated Press“ amerikai hírügynökség jelentését, amely szerint Averel Harriman, a Marshall-terv nyugat-európai nagykövete kérte az USA kongresszust, hogy járuljon hozzá a nyugateurópai marshallizált államokban létesítendő fegyvergyárak építéséhez. Ezek az üzemek szállítanak a hadianyagot az Északatlanti Szerződést aláíró országok részére.

RÓMA. — (Agerpres.) Az „Il Paese“ című lap jelentése szerint Japán hivatalos statisztikai adataiból kitűnik, hogy 1949 márciusától 1950 februárjáig — tehát 12 hónap alatt — több mint 17.000 öngyilkosság eset történt, amelyet legnagyobb részt a nyomornak tulajdonítanak.

Gyakran fordul elő, hogy leveleket kapok a kispolgárság vizsgáztató speciálistáitól. Ezek közül bemutatok itt egyet, amit Sven Elvestad írt nekem: Igen tisztelt Gorkij Úr!

Ezidőszerint az egész világon kétségbeeséssel határos megrendülés uralkodik, amelyet a világ összes országait megrázkódtató szörnyű gazdasági válság idézett elő. Ez a világtragédia készítetett engem arra, hogy a Tidens Tagn, a legelterjedtebb norvég napilap hasábjain cikksorozatot indítsak, amelynek az a célja, hogy felemelje a szívet és reményt gyújtson a retentő katasztrófa áldozatainak lelkében. Ezt a célkitűzést követve, szükségesnek tartottam, hogy az irodalom, művészet, tudomány és politika képviselőihez azzal a kéréssel forduljak, közöljék véleményüket a népeknek az utóbbi két esztendő során az egyes országokban előállott tragikus helyzetére vonatkozólag. A bizakodás ragyogó lánggal gyul fel mindenki-ben, ha olyan ember tollából olvashat optimista véleményt, akinek szavára mindnyájan hallgatni szoktunk. Ez adott bátorságot nekem, hogy én is közöljem a véleményem, lenne szives közölni velem a véleményi helyzetéről szóló véleményét; ez a vélemény nem lehet hosszabb, mint három-négy szakasznyi, de kétségtelenül sok, nagyon sok embert ment meg a kétségbeeséstől és erőt ad nekik, hogy a jövővel bátran szembenézenek. Tisztelettel: Sven Elvestad.

Még mindig vannak sokan olyanok, mint ennek a levelemnek a szerzője, vagy a hozzá hasonlók, akik még nem vesztették el „két-három szakasz“ vagy mondhatnánk: „trejbevet“ hitüket. Hitük a nyíra naiv, hogy őszinte alig le-

M. Gorkij:

Kivel vagytok ti, „kultura mesterei“?

Tizennégy évvel ezelőtt, 1936 junius 17-én hunyt el a világirodalom egyik legjelentősebb egyénisége, Maxim Gorkij. Az irodalom és irodalomkritika területén Gorkij halhatatlan és felbecsülhetetlen értékű munkát végzett a nagyszerű Sztálini korszakban, a szocializmus építésében. Kemény harcban az önéletrajzát hirdető, hazug, néppellenes és valóságellenes polgári irodalomelmélettel, lerakta a szocializmus irodalomelméletének, a szocialista realizmusnak alapjait.

A második világháborút érlelő hatalmas gazdasági válság korában Gorkij könyörtelenül le-

rántotta a leplet a burzsoázia s bérencéről, a kispolgárságról, azokról, akik hazug, „vizsgáztató“ jelszavak mögé bujva lényegében az emberiség tömeges lemezárása árán igyekeztek kimenekülni a gazdasági válság szorító karmai közül. Gorkij évtizedekkel ezelőtt kemény harcra volt a népek közötti építő együttműködés feltételei megteremtésének, a háborus okok végleges megszüntetésének, az örök időkre szóló világbéke megteremtésének. Az alábbiakban Gorkij: Kivel vagytok ti, „kultura mesterei?“ című cikkéből közölünk részleteket.

het. Két-három mondat, de két-háromszáz mondat sem képes a burzsoázia roskatag világába életet önteni. A világ valamennyi parlamentjének és a Népek Ligájának ülésein nap-nap után ezer és ezer mondat hangzik el, ezek senkit sem vizsgáztalnak és nem nyugtatnak meg és senki-ben sem ébresztik fel annak a lehetőségnek reményét, hogy fel tudják tartóztatni a polgári civilizációnak elemmentáris erővel növekvő válságát.

A városokban át mindenfelé utazgatnak a volt miniszterek és egyéb semmittevők és azzal biztatják a kispolgárokat, hogy majd „megszabolázzák“, „meggyelmezik“ a tudományt. Fecsegésüket tüstént helycsölgé-

csérik az újságírók, — azok az emberek, akiknek „minden egy-remegy“ s akik „mindent rég meguntak“ s ezek egyike, Emil Ludwig, a Daily Express nevű komoly lapban azt tanácsolja, hogy „keressék le nyakukról a szakembereket“. Es a silány kispolgárság mindent a hitvány locozást hallgatja, olvassa és csak az ostobaságokból vonja le tanulságait. Es egyáltalában nem volna meglepő, ha az európai kispolgárság okvetlenül szükségessé tenné, hogy bezárják az egyetemeket...

Önök, D. Smáth és T. Morrisson polgárok, valóban tévesen tulajdonítanak a polgári irodalomnak és zsurnalisztikának „kultúrvéleményt szerző“ jelentőséget, mert ez a bizonyos szerző csak élősdű növény, amely leplezni igyekszik a valóság undorító zürzavarát, ám kevésbé sikeresen tudja leplezni azt, mint például a romok szomjtjét a példány, vagy a gyomnövény...

ságírók nem a disznó megszéldítését tűzik ki célul, habár kétségtelesen látják, hogy a disznó megveszett és dühöng.

Önök azt írják: — „Mély szomorúsággal érezzük Európában, hogy az európaiak gyűlölnék bennünket.“ Am ez rendkívül „szubjektív“ megérzés és az önk szubjektívizmusa, amely önököt bizonyos részjelenségek észlelésére képessé tette, elfedte önök elől az általánosat: önök nem vették észre, hogy egész Európa burzsoázija a kölcsönös gyűlölködés légkörében él. Es mindnyájuknak ez a gyűlölete mindenki ellen egyre növekszik, egyre izzóbbá, élesebbé válik, a burzsoázia körében egyre dagad, mint a gennyes kelés, amely végtére is felkavard és hőmpölygő vér-folyamába magát val ragadja az egész föld nemzetekinek legjobb, legegészségesebb rétegét. A háboru a leg-egészségesebb embermilliók elpusztításán kívül óriási mennyiségű értéket és ezek termé-tesére alkalmas nyersanyagokat semmisít meg és mindez az emberiségnek egészségben, fémlében, fűtőanyagban való elszegényedéséhez vezet. Amde magától értetődik, hogy a háboru nem szünteti meg a burzsoázia nemzeti csoportjai között a gyűlöletet...

És most már el is érkezett az ideje annak, hogy döntsenek önök az egyszerű kérdés fellett: önök, „a kultura mesterei“ kivel tartanak? Az új életformák megteremtéséért keményen dolgozó munkásérőkkel tartanak-e, vagy ezekkel az erőikkel szembenállnak, vagy továbbra is fenntartják a felőlőlen ragadozó: korszlát, azt a korszlat, amely a fejtől rothadva büzlök és már csak a lehetetlenség törvénye következtében folytatja működését.

A hágyoni állami gazdaságban helyes megszervezéssel biztosítani kell a munka sikerét

A TORDAMEGYEI állami gazdaság munkáját kielemelve, néhány nappal ezelőtt megírtuk azokat a szervezési hiányosságokat, amelyek ebben a gazdaságban és a hozzátartozó gazdaságcsoportokban gátolják a terménybetakarítási előkészületeket. Ez a gazdaság nem sok idővel ezelőtt az élenjárók közé tartozott Népköztársaságunkban. Az elért sikerek azonban nem ösztönözték a hágyoni állami gazdaságok vezetőit a további jó munkára. Ellenkezőleg: a vezetőség sorozatosan hanyagságot tanúsított, azt gondolva, hogy a jövőben a jó eredmények már maguktól születnek meg.

Az állami gazdaságoknak példát kell mutatniuk a dolgozó földműveseknek a szocialista mezőgazdaság felsőbbrendűségéről. A hágyoni állami gazdaság ezt nem teszi meg. Munkájának több területén olyan hiányosságok tapasztalhatók, amelyek jórészt lerontják.

A hágyoni állami gazdaságnak kétségtelen jelentős eredményei vannak. Az állatenyésztésben például — a szovjet szovhoz-dolgozók tapasztalatai nyomán — kiváló eredményeket értek el az állatállomány minőségi és mennyiségi javítása, valamint termelékenységének terén. A központi gazdaságban a növénytermesztés is példamutató. A gazdaságcsoportokban azonban ezen a téren hiányosságok vannak. E hiányosságok egyrészt a szervezés elhanyagolása, másrészt

az ellenőrzés hiánya, harmadsorban pedig egyes szakemberek nemtörődősége miatt keletkeztek.

A FELVINCI gazdaság-csoportban komoly hiányosságok tapasztalhatók. A gazdaság szakmai irányítását végző agrónómus bünyös hanyagságot tanúsított már a tavaszi munkálatok során is. Amikor a borsót elvetették, két és fél hektár területen szántatlan, előkészítetlen földbe szórta el a magot. Néhány hét múlva az egész vetést ki kellett ezantani. Hasonlóan járt el a kukorica vetésnél is. A kukorica föld hosszában húzódo mezei uton végigjártta a vetőgépet. Igen nagy mennyiségű magot szórt el a szántatlan utra, amit aztán — amikor a gazdaság-csoport vezetője felfedezte ezt a hanyagságot — összesepertette. Persze csak egy részét sikerült összeszedni a hába elszórt magnak.

A felvinci gazdaságcsoport 7 hektár kiterjedésű szőlővel rendelkezik. A szőlőt későn takarították ki. Jelentős része letakarva kizöldelt, ami igen nagy veszteséget jelent. Ez a hágyoni központ hibájából történt, mert az ottani szakemberek későn adtak utasítást a szőlő kitakarítására. A gazdaságcsoport almérnökének azonban, aki a gazdaság szakmai vezetője volt, öntevékenyen kellett volna lennie, amikor látta, hogy a kedvező idő sürgeti a szőlő kitakarását.

HIÁNYOSSÁGOK

tapasztalhatók a felvinci gazdaságban a munkások ellátása körül is. A kintinban semmiféle felszerelés nincsen. A szakácsnak egyetlen lábos áll rendelkezésére. Abban az edényben kell széthordania a mező dolgozó munkásoknak is az ételt. A gazdaságcsoport vezetője már több alkalommal kérte a hágyoni központot, hogy megfelelő edényeket utaljon ki számukra. A központ nemtörődőséggel kezelte az ügyet. Ez a nehézség egyrészt az élelem minőségének a rovására megy, másrészt pedig a különböző munkahelyeken dolgozó munkásoknak kihordják a lábosban az ételt, addig az kihűl és sok elcsorog. A kintinban nincsenek evőeszközök. A szomszédoktól kölcsönként villakkal, kanalakkal és késekkel esznek a munkások. A kérdés megoldására létezik anyagi alap, de a hágyoni vezetőség hanyagsága miatt ezt nem használják fel.

A hágyoni állami gazdaságnál mutatkozó hiányok felszámolása sürgős intézkedést igényel. Az állami gazdaságok igazgatóságának meg kell oldania a kérdést. Olyan vezetőket kell a gazdaság élére állítani, akik lelkiismeretesen teljesítik feladatukat, kiküszöbölik az eddig elkövetett hibákat, s a hágyoni állami gazdaság munkáját újra fellendítik, hogy az ismét az élenjárók közé tartozhasson.

sz. gy.

Kereskedelem a Szovjetunióban

A Szovjetunió kereskedelme lényegesen különbözik a tőkés országokétól.

A poigari társadalom ugynevezett „szabad kapitalista gazdaságában” az áru a termelőtől közvetítőn, ügynökön, nagy- és kiskereskedőkön keresztül jut el a fogyasztóig. A terméket jelentékenyen megdrágító spekuláció és a kereskedelmi monopóliumok megszokott dolgok.

Egészen más a helyzet a Szovjetunióban. A szovjet kereskedelemben nincsenek sem kapitalisták, sem üzérek. Az állam tervszerűsíti a kereskedelmet éppúgy, mint a termelést. A kereskedelem itt nem a kapitalista kereskedőknek a nyereség- és meggazdagodási vágyát szolgálja. Célja kizárólag a dolgozók szükségleteinek minél jobb kielégítése, hogy ezzel is emelje életszínvonalukat.

A SZOVJETUNIÓ KERESKEDELMÉNEK HÁROM FORMÁJA

A Szovjetunióban háromféle kereskedelem van. A legnagyobb és legjelentősebb kereskedelmi hálózata az állami üzleteknek van. Ez kiterjed az ország egész területére. Az állami kereskedelemmel párhuzamosan működik a szövetkezeti- és kolhozkereskedelem. Ez utóbbi eladhatja élelmiszertermelésének fölöslegét a kolhozpiacokon.

TERVSZERŰSÍTETT KERESKEDELEM

A szovjet kereskedelem — mint mondtuk — éppúgy tervszerűsített, mint az egész nemzetgazdaság. Az állami gazdasági terv meghatározza az eladásra szánt áru mennyiségét és árát, valamint a kereskedelmi hálózat kiterjedését. Az egész gazdaság fejlődésével és a szocializmus építésével lépést tartva, fokozatosan fejlődött a szovjet kereskedelem is. A Szovjetunió állami és szövetkezeti kiskereskedelmi forgalma 1928-tól 1940-ig 11 milliárd rubelről 175 milliárdra emelkedett. Ilyen lendületes fejlődést egyetlen kapitalista ország sem tud felmutatni.

Ez a lendület a háború után sem lankadt, sőt fokozódott.

1946-ban és 1947-ben több mint 55.000 állami üzlet nyílt, s 1948-ban további 35 ezer. A múlt évben csupán a falvakban 13.000 új állami üzlet létesült. Az összeforgalom tavaly városokban 20, falun pedig közel 33 százalékkal növekedett. Az állami kereskedelmi hálózatot a legutóbbi (március 1-i) nagy árleszállítás alkalmával jelentősen kibővítették, ami az áruforgalom újabb nagyarányú emelkedéséhez vezetett.

Ezek a számok nemcsak a szovjet kereskedelem fejlődését, hanem a lakosság reálbérének és vásárlóerejének növekedését is tükrözik.

RENDSZERES ÁRLESZÁLLÍTÁS

A szovjet gazdaszszonyok előtt ismeretlen a kapitalista országokban napirenden lévő áringadozás. A Szovjetunióban az állami terv keretében állapítják meg az árakat, s nem emelik, hanem rendszeresen csökkentik. Így például a közszükségleti cikkeket a legutóbbi három év folyamán háromszor leszállították. Az 1947. decemberi árcsökkenés 10—30 százalékkal tette olcsóbbá az életet s a fogyasztók ezuttal közel 86 milliárd rubelt takarítottak meg. Tavaly márciusban hajtották végre a második árleszállítást. Ezzel 71 milliárd rubelt nyert a nép. Az idén márciusban végrehajtott harmadik árcsökkenés pedig újabb 10—50 százalékkal javította az életszínvonalat és nem kevesebb, mint 110 milliárd rubellel gazdagította a lakosságot. Ebben az időszakban a kapitalista országokban érezhetően emelkedtek az árak.

A kapitalista országokban a kereskedők nyeresége rendkívül nagy, mintegy 30—40 százaléka az áru eladási árának. Annak az összegnek, amit ott a gazdaszszony az áruért fizet, 40—50 százaléka a közvetítő, főleg a nagykereskedő zsebébe vándorol haszon címén. Általában a kereskedelmi haszon legnagyobb részét a nagykereskedők vágják zsebre.

Az a kereskedelmi haszon, amiből a szovjet áruforgalom költségeit, az üzletek fenntartását és az elárúsítók fizetését fedezik, nem haladja meg az eladási ár 10 százalékát.

A Szovjetunióban tudvalevőleg végleg megszüntették a kizsákmányolást, tehát a kereskedelem már nem kapitalista eszköz, — amelyet arra használtak fel, hogy minél nagyobb hasznot csikarjanak ki a munkássztyárból, — hanem a dolgozók széles tömegeinek szolgálatában álló intézmény és jelentékenyen hozzájárul a szocialista rendszer további megszilárdításához. (Agerpres.)

ELMUNKÁSOK AZ IPEIL MÁRAMAROSSZIGETI FÜRÉSZÜZEMEIBEN

FELSŐVISO. — (Tudósítónktól.) Az IPEIL felsővisói fűrészüzemének munkásai 110 százalékban teljesítették május első irányzatukat. A minőséget 0,57 százalékkal javították. Az 1. számú fűrészgyárnál Oaches László gáteres 180, Ciplea László körfűrész 150, Stef György anyagkiszelő 160 és Roman Vasile rönkrövidítő 186 százalékban teljesítette normáját. A 2. számú fűrészgyárnál Marce István rönkrövidítő 183, Ardelean Arnold mozdonyvezető 183 és Alzberger András mozdonyvezető 140 százalékban teljesítette tervét.

Az IPEIL felsővisói fűrészgyárban júniusban tovább folytatódott a munkaversenyek. Az egyéni versenyekben 257, a csoportversenyekben pedig 406 dolgozó vett részt.

Mind lendületesebben haladnak a terménybetakarítási munkálatok

A dolgozó földművesek egyre nagyobb lendülettel végzik a növénygondozási munkálatokat. Levelezőink arról számolnak be, hogy már több községben befejezték az első kapálást és nagy sikereket értek el a második kapálási munkában is. A gyomirtással egyidejűleg, a mezőgazdasági gépek, szerszámok javítását is végzik a dolgozó földművesek.

ELŐKÉSZÜLETEK BÁNFYHUNYADON

Bánffyahunyadon az ideiglenes bizottság alapos munkát végez a gyomirtási munkálatok teljesítésére, valamint a betakarítási előkészületekre. A dolgozó földművesek a gyomlálást és az első kapálást 100 százalékban teljesítették s a második kapálást is befejezéshez közeledik.

Az aratással és a esépléssel kapcsolatos előkészületek is megtörténtek: 5 eséplőgépet üzemképes állapotba helyeztek és a szériüket kijelölték — írja Vass Erzsébet levelezőnk.

A HARMADIK KAPALÁST VÉGZIK BESZTERCÉN

A besztercei dolgozó földművesek sikeresen befejezték a második kapálást. Akik a tavasszal korán befejezték a vetési esatát, már harmadszor kapálnak. Az eddigi munkálatok során Ratkár István, Szász Pál, Deák Gergely, Gáspár Albert és Benke Miklós dolgozó földművesek tüntek ki — írja Gáll Imre levelezőnk.

JAVITJÁK A GÉPEKET SZŐKEFALVÁN

A kisküküllőmegyei Szőkefalva községben az első és második kapálást befejezték. A dolgozó földművesek közül többen hozzákezdtek a burgonya töltőgépekhez is. A gyomirtási munkálatok ideje alatt Zoltán Péter, Végh Imre, Magyar Sándor és Baesóán János, Suciú Petru és Lőrincz Andor dolgozó földművesek tüntek ki.

Községünkben az ideiglenes bizottság gondoskodott arról, hogy a mezőgazdasági gépeket, szerszámokat idejében előke-

szítsék a betakarításra. A csepelgépeket már megjavították s a főbbi gépek, szerszámok javítása is rövidesen befejeződik. A betakarítási munkálatokra való előkészületek során hiányosság az, hogy a szövetkezet nem gondoskodott idejében a sarlók, kaszák és más szerszámok beszerzéséről. Szövetkezetünknek ezt a hiányosságot sürgősen fel kell számolnia, hogy községünk dolgozóit az állami terv reájuk eső részét minden akadály nélkül teljesíthessék —

írja Pataki János levelezőnk.

SZAMOSKRASSÓ

szatmármegyei községben is nagyszerű eredményeket értek el a gyomirtási munkálatok teljesítésében. A kukorica, napraforgó és kerti növények második kapálását befejezték. A krumpli töltőgépet most végzik. A növénygondozási munkálatokkal egyidejűleg a mezőgazdasági gépeket és szerszámokat is megjavítják — írja levelezőnk, Kajtár Jenő.

„Azt akarom, hogy fiam a szocialista munka hőse legyen...”

Ezelőtt egy héttel bejött hozzánk a Magyar Népi Szövetség címke. Egy brosurát adott a kezembe, amely a katolikus papok marosvásárhelyi határozatát tartalmazza. Az elnök röviden elmondta, mi van a brosurában. Megigérttem, hogy elolvassom. Aztán elmondta azt is, hogy nálunk, a faluban békegyűlést tartottak, amelyen a falu apraja-nagyja, öngye-fiatlaja megjelent. Akik a gyűlésen nem vehettek részt, azoknak olyan munkájuk volt, hogy nem hagyhatták el. En se tudok címmel minden gyűlésre. Sokszor annyira elfoglalt vagyok, hogy nem tudom félbeszakítani a munkát. A férjem a mezőn dolgozik, apró gyermekeim is vannak. Meg is jegyeztem az elnök, hogy én se vettem részt a békegyűlésen. Aztán megkérdezte, hogy aláírom-e a békevet. Hát hogyan írnam alá. En, akinek négy fia van. Három még kisebb, egy már katona. Maholnap leszrel, s mikor hazajön, megkérdi tőlem, hogy mit tettem azért, hogy neki, s fiainknak, akik nőnek, ne kelljen majd tábori lapot küldeniük. De nem-eval aláírom a békevet, harcolok is a békéért. Oslakítottam a háborus uszó fenevadaknak: „Nem akarunk háborút”. Családom, a dolgozó családja összegyűl, összefog. Dolgozunk a békéért, a boldog jövőért, a Ro-

mán Népköztársaság felvirágoztatásáért. Most érezzük igazán, hogy szabadok vagyunk. A Román Munkáspárt irányításával, minden segítséget megkapunk, hogy gyermekeinket neveljük, a nagyokat utra irányítjuk, a szebb, a boldogabb jövő útjára. Tudjuk azt, hogy nem könnyű dolog ez, de jövőbe vetett hittel, vas szorgalommal, a munkássztyál és a dolgozó nép összefogásával új életet teremtünk.

Falunkban a napokban fejezték be azt a hidat, amit a fejezttve menekülő Hitler hordái a levegőbe röpítették. De a felszabadító Szovjet Hadsereg elé nem tudtak akadályt gördíteni. Megkötta nekünk a szabadságot. A hidat újra építették. Ha valaki újra fel akarja robbantani, tiz körömmel kaparnám ki a szemét. Nem asszonyi fogadkozás ez, jogot ad erre nekem a békéért harcoló millió asszonyok tábora, jogot ad erre nekem, hogy anya vagyok s négy fiam van. Nem akarom, s ha kell, az életem árán is megakadályozom, hogy hősi halottak legyenek. De akarom azt, hogy a fiaim hősök legyenek, a szocialista munka hősei. Amint már előbb említettem, legnagyobb fiam Népköztársaságunk hadseregében katona. Több mint négy hélig nem kaptam fiamtól levelet, s ebből az osztályellenesség, a háborus uszi-

tók ügynökei rémhíreket faragtak. Nyugtalan voltam, s levelet írtam a fiam parancsnokának. Rá egy pár napra válasz érkezett. Magyarul írták. Megnyugtattak, hogy fiam egészséges, ne aggódjam érte. Elküldték egy másik városba, s hogy a fiam nem írt levelet, az az ő hibája volt. Pedig minden héten két üres postakártyát kap, hogy tudjon írni haza. Azóta rendszeresen kapom a levelet. Megírta, hogy milyen leckét kapott parancsnokától. Így csak ezután eszméltem rá, hogy ha én a múltban ilyen levelet írtam volna valamelyik katonai parancsnokának, hadbírósnak járt érte. Megint levelet írtam fiam parancsnokának, s bocsánatot kértem tőle. Pár nap múlva megint válasz érkezett. Azt írták, hogy egy anyának, aki szülte és felnevelte fiát, annak joga van tudni s joga van felelősségre vonni bárkit azért, hogy hol van a fia. Anyák, asszonyok, akiknek fiai ilyen hadseregben szolgálhatnak! Kérdem én, meg tudjuk-e védeni a békét? Megtudjuk! Mert mögöttünk van a béke hatalmas bástyája, a Szovjetunió és a dicső Szovjet Hadsereg.

Császi Károlyné (Szabó Magda) levelező.
Sárjáb,
(Szatmár megye)

Ujtipusu takarékbizonylatot vezetett be a CEC

BUKAREST. — A CEC-takarékbizonylatok száma állandóan emelkedik. A takarékosági mozgalom tömegmozgalmá lett az üzemekben, falun és az iskolákban; a letétbe helyezett összegek a dolgozók életszínvonal-emelkedésének arányában egyre jobban növekednek.

A takarékbizonylatok számának növekedése egyrészt azt igazolja, hogy a dolgozók életszínvonalja állandóan javul, másrészt pedig azt, hogy a betétesek bizalommal helyezik el megtakarított összegeiket a CEC-nél. A dolgozók mindinkább felismerik, hogy a CEC biztosítja megtakarításukat és rendelkezésükre bocsátja, amikor szükségük van rá.

Hogy a CEC eleget teheszen az egyre növekedő követelményeknek, az eddig működő pénztárak hálózatát kibővítette. A vállalatoknál, az intézményeknél, állami mezőgazdaságokban, gép- és traktorállomásokon 2321 pénztárt létesített.

A betétekkel kapcsolatos alakiságok egyszerűsítése, valamint a műveletek olcsóbbá tétele érdekében, a CEC új takarékosági eszközt vezetett be: 100-500 lejese betétkönyv típusu takarékbizonylatot.

Ezt a takarékosági eszközt bárki igénybe veheti függetlenül attól, hogy alkalmazott-e vagy sem.

A betétkönyv típusu takarékbizonylatra befizetett összegek bármikor felvehetőek, átutalhatóak, ellentétben a fabeszerezés céljaira kibocsátott határozott rendeltetésű takarékosági bizonylattal, amely csak a kibocsátási időtől számított hat hónap után cserélhető be pénzre.

Az új takarékosági bizonylatot még a következő előnyök is biztosítják:

1. Egyszerűsíti az alakiságokat.
2. Megkönnyíti a vállalatok pénztárkezelőinek munkáját.
3. Költségeségmentesen jelent, mert a takarékosági bizonylat előállítására alacsonyabb a betétkönyv áránál.
4. A betétesek a betét és a visszafizetés alakiságainak egyszerűsítése révén időt takaríthatnak meg.

A betétesek jelentős része nem használja ki a betétkönyv

nyújtotta lehetőségeket rendszeres takarékoságra. A betétkönyv típusu takarékosági bizonylat segít ezen a hiánnyoságon és lehetővé teszi, hogy a dolgozók rászokjanak a szervezett takarékoságra. A bizonylat természetesen nem helyettesíti a betétkönyvet és azoknak a betéteseknek, akik kifejezetten betétkönyvet akarnak szerezni, teljesítik kérésüket.

A szocializmus építésének jelenlegi időszakában, amikor a dolgozók azon fáradoznak, hogy a haladó munkamódszerek alkalmazásával nyersanyagot, energiát, időt takarítsanak meg, a dolgozók kellően értékelik a takarékoságnak ezt az új eszközét és az 500 lejnél kisebb összegű megtakarításoknál minden bizonnyal felhasználják az újonnan bevezetett takarékbizonylatot.

Versenyben az egeresi, szentpáli és bogártelki malmok dolgozói

EGERES. — (Levelezőnk től.) Az egeresi, szentpáli és bogártelki államosított malmok dolgozói a kollektív szerződés megkötésekor vállalták, hogy a múlt évhez viszonyítva 1950-ben minden gabonaegység őrlési árát 3 százalékkal csökkentik. Igéretet tettek továbbá a fegy-

teljesítésére és tulszárnyalására. Munkafelajánlásuk teljesítése érdekében versenyt szerveztek. Ezalkalommal a szentpáli malm munkásai elhatározták, hogy megjavítják önkéntes munkával az üzem régi fürdőjét.

Fekete András

SPORT

Mit nézzünk meg?

SZOMBATON:

VIVAS. Délután 5 órakor az ideiglenes bizottság December 30-utca 2 szám alatti nagytermében, Kolozsvár egyéni kardvívó bajnoksága az ország legjobb versenyzőinek részvételével.

ATLÉTIKA. A megyei atlétikai bajnokságok küzdelmei délután 5 órakor a „Victor Babes” stadionban.

LABDARUGÁS. KESE—Hadsereg NB. II-ös mérkőzés délután 6 órakor a Gh. Gheorghiu-Dej sporttelepen.

ÖKÖLVIVÁS. Lokomotiva—Hadsereg barátságos ökölvívó-

mérkőzés este fél 9 órakor a Vörös Hadsereg-utca 3 szám alatti udvaron.

VASÁRNAP:

ATLÉTIKA. Dél előtt 8 órakor a „Victor Babes” stadionban a megyei atlétikai bajnokságok folytatása.

VIVAS. Dél előtt 9 órakor, az ideiglenes bizottság December 30-utca 21 szám alatti nagytermében Kolozsvár egyéni törvívó bajnoksága.

VIZILABDA. Délután fél 5 órakor Kolozsvár—Temesvár városok között. mérkőzés a vá-

rosi strandfürdőben. Előzőleg fél 4 órakor uszóverseny.

LABDARUGÁS. Délután 6 órakor a „Gh. Gheorghiu-Dej” sporttelepen / Lokomotiva—Partizanul (Lupény) NB. II-ös mérkőzés. Előzőleg 4 órakor a kolozsvári és bukaresti siketnémák csapata találkozik. A „Herbák János” Művek sporttelepén délelőtt 10 órakor Vörös Lobogó Dermata—Partizanul (Egeres). Szamosfalva: Hadsereg—RATA. A „Victor Babes” stadionban délelőtt 9 órakor Szparták—RATA ifjúsági. 11 órakor Szparták—Metalul. Délután 2 órakor Lokomotiva—Metalul ifjúság.

Vasárnap Temesváron játszik Kolozsvár kosárlabda válogatottja

A városok közötti kosárlabda bajnokságok küzdelmeiben, Kolozsvár férfi válogatottja Temesváron játszik a továbbjutásért. Szatmár válogatottja Zilah ellen, Marosvásárhely csapata Fogarason, míg Brassó együttese Nagyszebenben játszik. A női csapatok közül

Nagyvárad válogatottja Temesváron játszik.

A női röplabda bajnokságok küzdelmeiben Marosvásárhely—Kolozsvár, Nagybánya—Beszterce, Dicsőszentmárton—Zilah, Déva—Arad, Nagyszeben—Brassó és Resica—Temesvár mérkőzések kerülnek lejátszásra.

A Metalul játékosai állították össze Kolozsvár vizilabda csapatát

A vasárnapi Kolozsvár—Temesvár városok közötti vizilabda válogatott mérkőzést nagy érdeklődés előzi meg. Az első két fordulóban mindkét csapat legyőzte ellenfelét és Temesvár csapata csak gólaránnyal került az élre a bajnokságban, amely a vasárnapi forduló előtt a következő:

1. Temesvár	2 2 0 0	46:2 4
2. Kolozsvár	2 2 0 0	25:6 4
3. Bukares	2 1 0 1	33:5 2
4. Marosvásárhely	2 1 0 1	18:5 2
5. Nagyvárad	2 0 0 2	3:36 0
6. Nagyszeben	2 0 0 2	0:61 0

Kolozsvár csapatát a vasárnap délutáni nagy találkozón a Deák — Bázza, Bogdán — Jor-

dáky — Sarkadi, Aranyossy, Ghermann összeállítású Metalul csapata képviseli. Temesvár válogatottja Normann — Weirich, Novák — Bahunitzky — Retscher, Török és Josim összeállításban áll ki.

A „HERBÁK JÁNOS” MŰVEK sporttelepén tegnap tartották meg a „Munkára és a RNK Védelmére Kész” sportkomplexum versenyek próbamentáját. A bemutató keretében a börgyáriak női, férfi és gyermek tornászcsapata, a Metalul és a Dermata atlétái, a KESE és a Dermata uszói tartottak bemutatót az egyes versenyszámokban.

Nagy sikert aratott a börgyáriak táncosportja, amely román, magyar és kozák táncokat adott elő. A kitünően sikerült MVI-bemutató az Internacionale elnevelésével fejeződött be.

Színház — Mozi — Opera

AZ ÁLLAMI MAGYAR OPERA Szombat, június 17-én este 8 órakor: DOHANYON VETT KAPITÁNY. Sorozatszám: 540. Vasárnap, június 18-án este 8 órakor: A WINDSORI VIGNŐK. Sorozatszám: 541.

A MAROSVÁSÁRHELYI SZÉKELY SZÍNHÁZ VENDÉGJÁTÉKA

Június 17. Szombat 8 órakor: „DUDVA”. Nagykároly.

MOZIK MŰSORA:

CAPITOL MOZGÓ: KOCKÁS-RUHÁS EMBEREK. Előadások: 5, 7, 9. NÉPMOZGÓ (POPULAR): KRISZ-

TINA FŐHADNAGY. Előadások: 3, 5, 7, 9.

MUNKÁS MOZGÓ: A HÉTFEJŰ SARKÁNY. Előadások: 5, 7, 9. Vasárnap délután 3 órától.

PÁTRIA kertmozgó: KOCKÁS-RUHÁS EMBEREK. Előadás: fél 10 órakor.

VÖRÖS CSILLAG MOZGÓ: VALA-HOL BIZONIÁBAN. Előadások: 4, 6, 8.

„UJ IDŐK” MOZGÓ: Román hirdató 20. sz. — Szovjet hirdató 9. sz. — Szovjet sport Norvégiában 2 felvonás. — A természet titkai 4 felvonás. — Előadások kezdete mindennap 5 órától, vasárnap délután 3 órától.

APRÓHIRDETÉS

A TORDAI ELECTRO-CERAMICA (volt Porrelágyár) Állami Vállalat alkalmaz 1 műszaki rajzoló, 2 önálló szerszámkészítőt és 2 vasesztergályost. — ELADÓK: hegedű, brácsa, rádió, hálószoza, szekrények, fotelek, székek, ingaóra, perzsaszőnyeg, kerti padok, ajtó- és ablakráma, férfi és női kabát, üst, 40 méter vastag kötél, fényképezőgép. Budai Nagy Antal-utca 55. I. emelet, ajtó 2. — KÉTSZEMÉLYES pihepaplan, egy rend sötétszűrke férfi ruha közep-termetre eladók. Széchenyi-tér 39. I. emelet, ajtó 10. — MODERN, diófürtös kombinált szekrény, diófa hálószoza eladó. Arany János-utca 19. — ALKALMI VÉTEL! Modern, kisméretű ebédülő, rökámiá, fotelek, rendkívül szép kombinált szoba, kanapé rökámiával, ágycselező, kiváló minőségű zongora, modern állólámpa, kis jégsezkrény olcsón eladók. Zola Emil-utca 9. I. emelet, ajtó 3. Telefonpalota mellett. — TÖMÖR, SZÉP cseresznyefa-háló sürgősen eladó. Sincal-utca 4. I. emelet. — DADÁN. KAPTÁR, öt darab új, olcsón eladó. Tordai-ut 15. — NŐI KERÉKPÁR, elsőrendű, gázfűzőkályha, jégsezkrény, ebédülőkredenc eladók. Szigeti látszerész, Jókai-utca 2. — MODERN, kombinált szoba, kárpitozott székekkel, rökámiá eladó. Gutenberg-utca 9. — MODERN, kombinált szobabutor eladó. Május 1-utca 6. ajtó 1. — LEICA III. c. teljes felszereléssel kitűnő állapotban eladó. Cim a kiadóban. — TISZTVISELŐHÁ. ZASPÁR keres megbízható, egyedülálló házvezetőt. Cim: Horea-ut 79. I. emelet, délután 3 és 4 óra között. — MERCEDES-SELECTA írógép, karóra, férfi kerékpár, iródbutor fotelekkel eladó. Eötvös-utca 7. balra, ajtó 4. — GYAKORLOTT GÉPIRÓNÓT és adminisztratív munkaerőt alkalmazunk. Kérvényeket „Azonnali belépés” jellegre a kiadóra kerünk. — MOTORKERÉKPÁR, 250-es üzemképes, eladó. Petőfi-utca 13-15. ajtó 5. — GYÖNYÖRŰ, MODERN háló kitűnő állapotban eladó. Horea-ut 53. I. emelet, ajtó 10. — ELADÓ KOMBINÁLT, zománcozott konyhaberendezés. Mikó-utca 36. — KIFOLGÁSTALAN Siemens-rádió eladó. Dézma-utca 3. — KOMBINÁLT GYERMEKKOCSI jökarban eladó. Roosevelt-utca 2. II. emelet. — SINGER varrógép kitűnő állapotban eladó. Cim a kiadóban. — ELADÓK: konyhakredenc, 2 ág, asztalok, nagy tűkór, falóra, üveges telázi, főzőkemence, löszörmatrac. Molotov-utca 32. ajtó 2. — HÁLÓSZOBA, szobakályha, kombinált szoba, perzsaszőnyeg, rádió eladók. Postakert-utca 8. ajtó 5. — ELADÓK: íróasztal, ruhásezkrény, jégsezkrény. Puskin (Egyetem)-utca 1. ajtó 18. — SINGER SÜLLYESZTŐS varrógép eladó. Kis-utca 1. ajtó 4. — ELADÓK: kombinált szekrény, rökámiá, asztal, 4 kárpitozott szék, jégsezkrény, előszobafal. Molotov-utca 46. ajtó 10. — ELADÓ gyönyörű háló. Puskin (Egyetem)-utca 3. fölelelet, ajtó 2. — JÖKARBAN LEVŐ modern, mely gyermekes eladó. Jobbágy-utca 71. — MOSLÉKNAK való vashordó. 10-25 literes üvegben. Konyhaszék, üstház, vasúti eladók Malom-utca 8. Megtekinthetők hétfőtől kezdve délután 5 és 6 óra között. — NŐI KABÁT, teljesen új mókusbéllel, kosztüm férfi mókóbéllel, báránvbéllel eladó. Caragiule-utca 3. III. emelet, ajtó 18. este 7-3 között. — BELVÁROSI GARSZONIERT cicserelek hasonló kertessel. Cim a kiadóban. — ELADÓ: sötét háló és egyéb butordarabok. Gábor Áron-utca 27. — CSALÁDI HÁZ: kétszer 2 szoba, konyha, összkomfort (Május 1-utca 6. szám hátsó részén) előnyös fizetési feltételekkel eladó. Érdeklődni Györgyfalvi-ut 77. szám alatt, tulajdonosnál. — ELCSERÉLNEM vágóhid-

hoz közel levő szoba, konyha, éléskamrás lakásomat hasonlóval. Cim a kiadóban. — CHEVROLET ÉS BUICK személyautókat, nyersolaj-injektorokat, fém-kirakatrendőnyöket, író- és számológépeket, iródi butorokat, makulaturapapírt olcsón eladunk. Első Erdélyi Biztosító felszámolás alatt, Jókai-utca 3. I. emelet. — A KOLOZSVÁRI GÉPKOCSIVEZETŐI ISKOLA alkalmaz elektrotechnikus-és autószerelő-mestert, vagy elsőrendű munkaerőt. Jelentkezni Mókoc-utja 64. — MODERN, KOMBINÁLT íróasztal, vitrines, két nagy fotel (berzser), új állapotban, olajfestmények, csillár eladók. Jókai-utca 4. I. emelet, ajtó 12. — IRÓASZTAL eladó. Dózsa György-utca 16. emelet, ajtó 28. — ÖRÖKLAKÁSOK, családi házak, villák, gyümölcsösök, telkek eladók. Mezey-ügnökség, Dózsa György-utca 16. — BEKÖLTÖZÉSI kertés család házak, öröklakások, gyümölcsösök sürgősen eladók. Vulcan-ingatlanforgalmi, Molotov-utca 24. — BRENNABOR” férfi kerékpár, vashordó petróleummal, petróleummelegítővel, 36 filmes Voigtlander, vilanyemelegítő, „Boiler” eladók. Bethlen-utca 18. — 10 CENTIMETER átmérőjű használt, kovacsolt satut veszek. Vörös Hadsereg-utja 82. Simon Károly. — NAGY FŐZŐKÁLYHA, kátrin részére is alkalmas, eladó. Május 1-utca 22. — SZEKRENYEK, asztalok, székek, állófogas, könyvszekrény, könyvek, kották, létra, képek, rámpák, konyhafelszerelések, üvegek, csillár, asztali lámpa, ruhaneműek eladók. Március 6. (Szentgyörgy)-utca 2. II. emelet, ajtó 9. — SINGER CSOLNAKOS varrógép, jégsezkrény, ventilátorok, zsiroszobák, gömb villanylámpák, férfi arany zsebóra eladók. Március 6. (Szentgyörgy)-utca 6. földszint, ajtó 1. — ELADÓK: szép, világos keményfa hálósobabutor sodrony ágycselező, olcsóbb konyhai szekrények, Bernát Andor-utca 3. Mártvá király szülőháza mellett. Megtekinthetők vasárnaptól. — ELADÓ 6 HP-s benzinnmotor, egészen új állapotban. Kolozs (Cocjona). Tőkés József kovacsmeister. — FELES FUKERÉKPÁR kitűnő karban eladó. Tamás, Molotov-utca 34. dében 2 és 4 között. — ELADÓ jökarban levő kombinált gyerekkocsi. Kaszás-utca 4. — ELADÓK: kombinált szoba, perzsaszőnyeg, kristályszer-vez, rádió, festmények, egyéb holmák. Gyulai Pál-utca 7. — KERÉSEK, megvételre gyermek-kerékpárt, vagy háromkerékű kerékpárt. Telefon 1093. Calugaritelor-utca 26. — SZÉCHENYI-TÉR 40., földszinten kétszobás lakás berendezése eladó. — JÉGSZÉKRÉNY, majdnem új eladó. Pavlov (Fürdő)-utca 17. — RÖKÁMIÉ, zongora, hálószoza kifosztatlan állapotban jutányos árt eladó. Cosbuc (volt Bem)-utca 4. — KÉT BŐRFOTELT kerekasztallal, jökarban veszünk. Sincal-utca 17. értekezni Bartossal. — ELADÓK: különböző butorok, szőnyegek, zongora. Molotov-utca 34. I. emelet, ajtó 8. Megtekinthetők 2-4.ig. — BERKEI-RENDSZERŰ automatamérlegetek vásárolunk. „Aprozar”. Dózsa György-utca 24. — ALKALMAZUNK autót. és Dieselmotorok javító- és szerelőműhely vezetésében jártas mérnököket, vagy almérnököket. St. U. C. Kolozsvár, Kári Marx-utca 69. Telefon: 17-20

Világosság

Szerkesztőség: Horea-ut 6. II. emelet. Telefon: 15-35 — Kládhivatal: Molotov-utca 18. Telefon: 19-11. — Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT. Felelős szerkesztő LAZÁR JÓZSEF. Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézmények és vállalatok évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakaréknévtári csekk száma 115.023.

Közlemények

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS a következő 24 órára: Merszált nyugati szél, délelőtt kevesebb, a délutáni órákban több felhő, főleg a nyugati vidékeken néhány helyen záporosó, zivatar. A hőmérséklet kissé emelkedik. Általában szép idő.

A KOLOZSVÁRI KERESKEDELMI ÜGYVOSZTÁLY közli, hogy a június cukorfejadag osz-

tását szombat, június 17-én az állami üzletek és szövetkezetek megkezdik. A fejadag azonos a múlt hónapival. Ak k június 28-ig nem váltják ki cukor fejadagukat, elvesztik arra jogosultságukat.

KI TUD RÓLA? Budai Györgyről, aki 1926 évben született. Budai Géza és Horváth Zsuzsa fia és Kassán vonult be katonának. Szülei kéri azt a kolozsvári férfit, aki gyermeküket 1943-ban a Kár-

pátokban látta, keresse fel őket Kolozsvár, Artelor-utca 11. szám alatti lakásukon. 3041

* HALÁLOZÁS. Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett gyermekünk: Bihari Mártonka 5 éves korában, 1950 június 15-én délután 2 órakor elhunyt. Temetése június 17-én, szombaton délután 5 órakor lesz a hársongárdi temetői sírhelybe. — Gyászoló család. 3120